

**HUYỆN ỦY BẢO LÂM
BAN TUYÊN GIÁO**

***
Số 83 -HD/TG**

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

Bảo Lâm, ngày 02 tháng 02 năm 2023

HƯỚNG DẪN

**Tuyên truyền kỷ niệm 80 năm ra đời “Đề cương về văn hóa Việt Nam”
(1943-2023)**

Thực hiện hướng dẫn số 120-HD/BTGTU, ngày 30/01/2023 của Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy và Kế hoạch số 81-KH/HU, ngày 31 tháng 01 năm 2023 của Huyện ủy về *Tổ chức các hoạt động kỷ niệm 80 ra đời “Đề cương về văn hóa Việt Nam” (1943-2023)*; Ban Tuyên giáo Huyện ủy hướng dẫn tuyên truyền một số nội dung cụ thể như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

- Nhằm nâng cao nhận thức của cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội của huyện và các tầng lớp Nhân dân về “Đề cương về văn hóa Việt Nam” do đồng chí Tổng Bí thư Trường Chinh soạn thảo và được thông qua tại Hội nghị Ban Thường vụ Trung ương tháng 02/1943. Đây là văn kiện có tính cương lĩnh đầu tiên của Đảng về văn hóa; đề cập toàn diện và sâu sắc những vấn đề có tính chất nền tảng về nguyên tắc, phương châm, phương hướng xây dựng nền văn hóa Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Trong suốt 80 năm qua, những nội dung, giá trị cốt lõi của Đề cương được Đảng ta không ngừng kế thừa, vận dụng và phát triển để từng bước hoàn thiện tư duy lý luận và nâng cao năng lực lãnh đạo, chỉ đạo thực tiễn trong lĩnh vực văn hóa, văn nghệ.

- Tiếp tục quán triệt sâu sắc, toàn diện và đồng bộ hơn nữa tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối, chủ trương, quan điểm của Đảng về văn hóa, văn nghệ, đặc biệt là quan điểm của Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII về xây dựng và phát huy các giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam, Nghị quyết Đại hội XI Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng; Nghị quyết Đại hội VI, Đảng bộ huyện Bảo Lâm; Kế hoạch số 35-KH/TU, ngày 08/3/2022 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy; Kế hoạch số 45-KH/HU, ngày 15/03/2022 của Ban Thường vụ Huyện ủy triển khai thực hiện chỉ đạo của Đồng chí Tổng Bí thư tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc, ngày 24/11/2021.

- Tuyên truyền sâu rộng về ý nghĩa lịch sử, giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc, lâu bền của “Đề cương về văn hóa Việt Nam”; tổng kết, đánh giá quá trình kế thừa, vận dụng và phát triển những nội dung cốt lõi của Đề cương.

- Công tác tuyên truyền được triển khai bằng các hình thức phù hợp, bảo đảm trang trọng, thiết thực, hiệu quả, có sức lan tỏa sâu rộng, gắn với các hoạt động văn hóa, văn nghệ và các sự kiện lịch sử, văn hóa, chính trị quan trọng của đất nước và địa phương trong năm 2023; tạo không khí phấn khởi, góp phần củng cố, bồi đắp

niềm tin của Nhân dân với Đảng và sự chuyển biến tích cực, rõ nét trong thi đua thực hiện nhiệm vụ chính trị, chuyên môn ngành văn hóa của địa phương, cơ quan, đơn vị.

II. NỘI DUNG TUYÊN TRUYỀN

1. Tuyên truyền kỷ niệm 80 năm ra đời “*Đề cương về văn hóa Việt Nam*”; trong đó, chú trọng tuyên truyền về ý nghĩa lịch sử, giá trị lý luận và thực tiễn của Đề cương về văn hóa Việt Nam; kết quả thực hiện các chủ trương, quan điểm của Đảng trên lĩnh vực văn hóa, văn nghệ; đặc biệt Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, Nghị quyết Đại hội đại biểu lần thứ XI Đảng bộ tỉnh; Nghị quyết Đảng bộ huyện lần thứ VI về xây dựng và phát huy giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam; Kế hoạch số 35-KH/TU, ngày 08/3/2022 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy; Kế hoạch số 45-KH/HU, ngày 15/03/2022 của Ban Thường vụ Huyện ủy về triển khai thực hiện chỉ đạo của Đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc, ngày 24/11/2021 và tinh thần, thông điệp của Hội thảo Quốc gia “Hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới” (ngày 29/11/2022).

2. Đề cương về văn hóa Việt Nam năm 1943 là văn kiện có tính cương lĩnh đầu tiên của Đảng về văn hóa, đề cập toàn diện và sâu sắc những vấn đề có tính chất nền tảng về nguyên tắc, phương châm, phương hướng những nội dung giá trị cốt lõi của Đề cương được Đảng ta không ngừng kế thừa, vận dụng và phát triển đề từng bước hoàn thiện tư duy lý luận và nâng cao năng lực lãnh đạo, chỉ đạo thực tiễn trong lĩnh vực văn hóa, văn nghệ.

3. Làm rõ, sâu sắc vai trò quan trọng của Đề cương về văn hóa Việt Nam; quá trình vận dụng và phát triển những nội dung quan trọng của Đề cương đối với sự nghiệp xây dựng nền văn hóa vùng đất Lâm Đồng trong tiến trình phát triển chung của đất nước.

4. Tuyên truyền sâu rộng truyền thống lịch sử, văn hóa và cách mạng của dân tộc, những giá trị văn hóa tốt đẹp về hệ giá trị quốc gia, văn hóa, gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam; giáo dục tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; khơi dậy mạnh mẽ hơn nữa tinh thần yêu nước, ý chí tự lực, tự cường, tinh thần đoàn kết, khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc của toàn Đảng, toàn quân và toàn dân; phát huy cao độ các giá trị văn hóa, hệ giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam.

5. Chú trọng phát hiện, tôn vinh, nhân rộng các giá trị tốt đẹp, nhân văn, biểu dương các gương điển hình trong việc thực hiện hiệu quả nội dung xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam trong thời kỳ mới; đồng thời phê phán các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, trái với thuần phong mỹ tục của dân tộc.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Các tổ chức cơ sở đảng trực thuộc Huyện ủy; Ủy ban Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội của huyện

- Tuyên truyền 80 năm “Đề cương về văn hóa Việt Nam” (1943-2023) với các hình thức phù hợp yêu cầu, nhiệm vụ của từng địa phương, đơn vị như: tổ chức tọa đàm, triển lãm nghệ thuật, nói chuyện chuyên đề; tổ chức các chương trình văn hóa, biểu diễn nghệ thuật....

- Chỉ đạo, định hướng công tác thông tin, tuyên truyền trên hệ thống thông tin cơ sở, mạng xã hội về ý nghĩa lịch sử, giá trị lý luận và thực tiễn to lớn, lâu bền của Đề cương về văn hóa Việt Nam; Kế hoạch số 35-KH/TU, ngày 08/3/2022 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy; Kế hoạch số 45-KH/HU, ngày 15/3/2022 của Ban Thường vụ Huyện ủy về triển khai thực hiện chỉ đạo của đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc (24/11/2021) và tinh thần, thông điệp của Hội thảo Quốc gia “Hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới” (ngày 29/11/2022).

- Khuyến khích, thúc đẩy các phong trào về văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao trong thế hệ trẻ, qua đó góp phần nâng cao tư duy nhận thức về văn hóa, vai trò của văn hóa; hình thành khả năng sáng tạo, bồi dưỡng nhân cách, tâm hồn, lối sống lành mạnh cho thế hệ trẻ.

- Chỉ đạo tổ chức đấu tranh, ngăn chặn, phản bác kịp thời, có hiệu quả các thông tin, quan điểm sai trái, thù địch, lợi dụng các hoạt động văn hóa - văn nghệ để tuyên truyền, xuyên tạc, chống phá Đảng, Nhà nước.

2. Phòng Văn hóa, Thông tin huyện

- Phối hợp tham gia triển lãm, trưng bày chuyên đề về văn hóa Việt Nam nói chung; về văn hóa, con người Bảo Lâm, Đà Lạt-Lâm Đồng nói riêng qua 80 năm thực hiện Đề cương về văn hóa Việt Nam khi có yêu cầu của cấp trên.

- Chỉ đạo các đơn vị liên quan tổ chức các hoạt động tuyên truyền, cổ động trực quan với chủ đề “80 năm Đề cương về văn hóa Việt Nam”.

- Chỉ đạo tổ chức các chương trình văn hóa, văn nghệ, các chương trình nghệ thuật quần chúng có chất lượng, phục vụ Nhân dân vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

- Tăng cường quản lý các cơ quan thông tin, tuyên truyền trong việc tuyên truyền sự ra đời, ý nghĩa và giá trị cốt lõi của Đề cương về văn hóa Việt Nam; các nhiệm vụ, giải pháp được nêu trong Kế hoạch số 35-KH/TU; Kế hoạch số 45-KH/HU và các chỉ thị, nghị quyết, kết luận khác của Đảng có liên quan đến việc xây dựng và phát triển văn hoá, con người Việt Nam.

3. Trung tâm Văn hóa, Thông tin và Thể thao huyện

- Xây dựng kế hoạch tuyên truyền sâu rộng “Đề cương về văn hóa Việt Nam”; trong đó, chú trọng tuyên truyền sự ra đời, ý nghĩa và giá trị cốt lõi của Đề cương.

- Mở các chuyên trang, chuyên mục, tổ chức viết bài, xây dựng chương trình phát thanh phát sóng các chương trình chuyên biệt về “80 năm Đề cương về văn hóa Việt Nam”.

- Tăng cường thời lượng tin, bài; tập trung nâng cao chất lượng chuyên trang, chuyên mục về văn hóa, văn nghệ. (Thực hiện trong tháng 02/2023)./.

Nơi nhận:

- BTGTU(b/c),
- Thường trực Huyện ủy (b/c),
- Các TCCSĐ; MTTQ và ĐT huyện,
- Phòng VH TT huyện,
- Trung tâm VH TT & TT huyện,
- Lưu.

**K/T TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

Nguyễn Thị Hường

ĐỀ CƯƠNG VĂN HÓA VIỆT NAM (Năm 1943 của T.U.)

CÁCH ĐẶT VẤN ĐỀ

1. Phạm vi vấn đề: Văn hóa bao gồm cả tư tưởng, học thuật, nghệ thuật.
2. Quan hệ giữa văn hoá và kinh tế, chính trị: nền tảng kinh tế của một xã hội và chế độ kinh tế dựng trên nền tảng ấy quyết định toàn bộ văn hoá của xã hội kia (hạ tầng cơ sở quyết định thượng tầng kiến trúc).
3. Thái độ Đảng Cộng sản Đông Dương đối với vấn đề văn hoá:
  - a) Mặt trận văn hoá là một trong ba mặt trận (kinh tế, chính trị, văn hoá) ở đó người cộng sản phải hoạt động.
  - b) Không phải chỉ làm cách mạng chính trị mà còn phải làm cách mạng văn hoá nữa.
  - c) Có lãnh đạo được phong trào văn hoá, Đảng mới ảnh hưởng được dư luận, việc tuyên truyền của Đảng mới có hiệu quả.

LỊCH SỬ VÀ TÍNH CHẤT VĂN HOÁ VIỆT NAM

1. Các giai đoạn trong lịch sử văn hoá Việt Nam.
  - a) Thời kỳ Quang Trung trở về trước: văn hoá Việt Nam có tính chất nửa phong kiến, nửa nô lệ, phụ thuộc vào văn hoá Trung Quốc.
  - b) Thời kỳ từ Quang Trung đến khi đế quốc Pháp xâm chiếm, văn hóa phong kiến có xu hướng tiêu tư sản.
  - c) Thời kỳ từ Pháp sang xâm chiếm đến nay: văn hóa nửa phong kiến, nửa tư sản và hoàn toàn có tính cách thuộc địa (chú ý phân biệt mấy giai đoạn trong thời kỳ này).
2. Tính chất văn hóa Việt Nam hiện tại: văn hóa Việt Nam hiện nay về hình thức là thuộc địa, về nội dung là tiền tư bản.

Chiến tranh và xu trào văn hoá hiện nay: ảnh hưởng của văn hoá phát xít làm cho tính chất phong kiến, nô dịch trong văn hoá Việt Nam mạnh lên, nhưng đồng thời chịu ảnh hưởng của văn hóa tân dân chủ, xu trào văn hoá mới của Việt Nam đang cố vượt hết mọi trở lực để nảy nở (văn nghệ bất hợp pháp).

NGUYÊN CƠ CỦA VĂN HÓA VIỆT NAM DƯỚI ÁCH PHÁT XÍT NHẬT - PHÁP

1. Những thủ đoạn phát xít trói buộc văn hoá và giết chết văn hóa Việt Nam:
  - a) Chính sách văn hoá của Pháp:
    - Đàn áp các nhà văn hoá cách mạng dân chủ chống phát xít.
    - Ra tài liệu tổ chức các cơ quan và các đoàn thể văn hoá để nhồi sọ.

- Kiểm duyệt rất ngặt những tài liệu văn hoá.
- Mua chuộc và hăm dọa các nhà văn hoá.
- Mật thiết liên lạc với tôn giáo để truyền bá văn hóa trung cổ, văn hoá ngu dân, v.v..
- Tuyên truyền chủ nghĩa đầu hàng và chủ nghĩa ái quốc mù quáng và hẹp hòi (chauvinisme).
- Làm ra vẻ sẵn sàng đến trí dục, thể dục và đức dục cho dân.

b. Chính sách văn hoá của Nhật:

- Tuyên truyền chủ nghĩa Đại Đông Á.
- Gây ra một quan niệm cho người Nhật là cứu tinh của giống da vàng và văn hóa Nhật Bản chiếu rọi những tia sáng văn minh tiến bộ cho các giống nòi Đại Đông Á, v.v..
- Tìm hết cách phô trương và giới thiệu văn hoá Nhật Bản (triển lãm, diễn thuyết, đặt phòng du lịch, viện văn hoá, trao đổi du học sinh, mời nghệ sĩ Đông Dương sang thăm nước Nhật, mở báo chí tuyên truyền, tổ chức ca kịch, chiếu bóng...).

- Đàn áp các nhà văn chống Nhật và mua chuộc các nhà văn có tài.

2. Tiền đồ văn hoá Việt Nam; hai ức thuyết:

- Nền văn hoá phát xít (văn hoá trung cổ và nô dịch hoá) thắng thì văn hóa dân tộc Việt Nam nghèo nàn thấp kém.
- Văn hóa dân tộc Việt Nam sẽ do cách mạng dân chủ giải phóng thắng lợi mà được cởi mở xiềng xích và sẽ đuổi kịp văn hoá tân dân chủ thế giới. Hai ức thuyết, cái nào sẽ trở nên sự thực? Căn cứ vào điều kiện kinh tế, chính trị, xã hội hiện nay, cách mạng dân tộc Việt Nam nhất quyết sẽ làm cho ức thuyết thứ hai trở nên sự thực.

VẤN ĐỀ CÁCH MẠNG VĂN HOÁ VIỆT NAM

1. Quan niệm của người cộng sản về vấn đề cách mạng văn hoá:

- a) Phải hoàn thành cách mạng văn hoá mới hoàn thành được cuộc cải tạo xã hội.
- b) Cách mạng văn hoá muốn hoàn thành phải do Đảng Cộng sản Đông Dương lãnh đạo.
- c) Cách mạng văn hoá có thể hoàn thành khi nào cách mạng chính trị thành công (cách mạng văn hóa phải đi sau cách mạng chính trị. Những phương pháp cải cách văn hoá đề ra bấy giờ chỉ là dọn đường cho cuộc cách mạng triệt để mai sau).

2. Nền văn hoá mà cuộc cách mạng văn hoá Đông Dương phải thực hiện sẽ là văn hoá xã hội chủ nghĩa.

3. Cách mạng văn hoá Việt Nam và cách mạng dân tộc giải phóng:

- a) Cách mạng văn hoá ở Việt Nam phải dựa vào cách mạng dân tộc giải phóng mới có điều kiện phát triển.

b) Cách mạng dân tộc giải phóng Việt Nam chỉ có thể trong trường hợp may mắn nhất đưa văn hoá Việt Nam tới trình độ dân chủ và có tính chất dân tộc hoàn toàn độc lập dựng nên một nền văn hóa mới.

c) Phải tiến lên thực hiện cách mạng xã hội ở Đông Dương, gây dựng một nền văn hóa xã hội ở khắp Đông Dương.

4. Ba nguyên tắc vận động cuộc vận động văn hoá nước Việt Nam trong giai đoạn này.

a) Dân tộc hóa (chống mọi ảnh hưởng nô dịch và thuộc địa khiến cho văn hóa Việt Nam phát triển độc lập).

b) Đại chúng hoá (chống mọi chủ trương hành động làm cho văn hoá phản lại đông đảo quần chúng hoặc xa đông đảo quần chúng).

c) Khoa học hoá (chống lại tất cả những cái gì làm cho văn hóa trái khoa học, phản tiến bộ).

Muốn cho ba nguyên tắc trên đây thắng, phải kịch liệt chống những xu hướng văn hóa bảo thủ, chiết trung, lập dị, bí quan, thần bí, duy tâm, v.v.. Nhưng đồng thời cũng phải chống xu hướng văn hoá quá trớn của bọn tồ rôt kít.

5. Tính chất của nền văn hoá mới Việt Nam: văn hoá mới Việt Nam do Đảng Cộng sản Đông Dương lãnh đạo chủ trương chưa phải là văn hoá xã hội chủ nghĩa hay văn hoá Xôviết (như văn hoá Liên Xô chẳng hạn).

Văn hóa mới Việt Nam là một thứ văn hóa có tính chất dân tộc về hình thức và tân dân chủ về nội dung. Chính vì thế nó cách mạng nhất và tiến bộ nhất ở Đông Dương trong giai đoạn này

NHIỆM VỤ CẦN KÍP CỦA NHỮNG NHÀ VĂN HOÁ MÁCXÍT ĐÔNG DƯƠNG VÀ NHẤT LÀ NHỮNG NHÀ VĂN HOÁ MÁCXÍT VIỆT NAM

I. Mục đích trước mắt

- Chống lại văn hóa phát xít phong kiến, thoái bộ, nô dịch, văn hóa ngu dân và phình dân.

- Phát huy văn hoá tân dân chủ Đông Dương.

II. Công việc phải làm

a) Tranh đấu về học thuyết, tư tưởng (đánh tan những quan niệm sai lầm của triết học Âu, Á, có ít nhiều ảnh hưởng tai hại ở ta: triết học Khổng, Mạnh, Đêcác (Descartes), Bécông (Bergson), Căng (Kant), Nítơ (Niesche), v.v.. làm cho thuyết duy vật biện chứng và duy vật lịch sử thắng.

b) Tranh đấu về tông phái văn nghệ (chống chủ nghĩa cổ điển, chủ nghĩa lãng mạn, chủ nghĩa tự nhiên, chủ nghĩa tượng trưng..v.v) làm cho xu hướng tả thực xã hội chủ nghĩa thắng.

c) Tranh đấu về tiếng nói, chữ viết:

1- Thống nhất và làm giàu thêm tiếng nói;

2- Ấn định mẹo văn ta;

3- Cải cách chữ quốc ngữ, v.v..

III. Cách vận động

a) Lợi dụng tất cả khả năng công khai và bán công khai để:

1-Tuyên truyền và xuất bản.

2-Tổ chức các nhà văn.

3-Tranh đấu giành quyền lợi thực tại cho các nhà văn, nhà báo, nghệ sĩ..v.v.

4- Chống nạn mù chữ, v.v.

b) Phối hợp mật thiết phương pháp bí mật và công khai thống nhất mọi hoạt động văn hóa tiến bộ dưới quyền lãnh đạo của đảng vô sản mácxít.

Văn kiện Đảng 1930-1945,

Ban Nghiên cứu Lịch sử Đảng Trung ương

Xuất bản, Hà Nội, 1977,t.III,tr.363-368.